

Trafikskadenämnden

Protokoll fört vid möte med Trafikskadenämndens råd den 15 december 2025

Närvarande

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Övriga närvarande:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

1 §

Mötet öppnas

Ordföranden förklarar rådsmötet öppnat och hälsar de närvarande välkomna.

2 §

Dagordningen

Dagordningen fastställs.

3 §

Justeringsman

[REDACTED] utses till justeringsman.

Trafikskadenämnden

4§

Anmälan av övriga frågor

██████████ anmäler en övrig fråga som redovisas under 15 §, Övriga frågor.

5 §

Räntesats vid beräkning av kapital

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Räntesats vid beräkning av inkomst av kapital” (**bilaga 1–1.1**).

Rådet **beslutar** i enlighet med förslaget.

6 §

Schablonuppräkning av inkomstunderlag

██████████ redogör för förändringarna av inkomstbasbeloppet (**bilaga 2**).

Kansliet föreslår att schablonuppräkning av inkomstunderlag för 2026 görs med 4,1 procent.

Rådet **beslutar** i enlighet med förslaget.

7 §

Ny kapitaliseringstabell för 2026

██████████ redogör för innehållet i **bilaga 3–3.1** om en justerad kapitaliseringstabell.

Rådet **beslutar** i enlighet med förslaget.

8 §

Delningstal vid beräkning av förlust av allmän pension

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Årlig översyn av delningstalen vid beräkning av förlust av allmän pension” (**bilaga 4**).

Rådet **beslutar** i enlighet med förslaget.

9 §

Miniminivå i underhållsärenden 2026

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Miniminivå i underhållsärenden 2026” (**bilaga 5**).

Trafikskadenämnden

Kansliet föreslår att miniminivån ligger kvar på samma nivå som 2025.

Rådet **beslutar** i enlighet med förslaget.

10 §

Slutrapport från arbetsgruppen om beräkning av tjänstepensionsförlust

██████████ redogör för slutrapporten samt de nya förslag som tagits fram av arbetsgruppen om översyn av frågan om pensionsförlust (**bilaga 6–6.4**).

Arbetsgruppen föreslår bland annat en justering av de tidigare fastslagna schablonerna och att en ny rutin ska införas i de fall nämnden finner att det ska göras avsteg från schablonen.

Information lämnas om arbetet med att ta fram det nya beräkningsverktyget som förväntas vara färdigt under våren 2026.

Efter diskussion **beslutar** rådet att anta arbetsgruppens nya förslag och slutrapporten.

11 §

Tillsättande av en ny arbetsgrupp

██████████ redogör för innehållet i (**bilaga 7**) om tillsättandet av en ny arbetsgrupp.

Kansliet föreslår att det utses en ny arbetsgrupp med uppdraget att se över nämndens reglemente och arbetsordning.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med förslaget.

12 §

Information från kansliet

██████████ och ██████████ lämnar information från kansliet (**bilaga 8**).

Den totala inströmningen av ärenden har minskat med knappt 7 procent sedan årsskiftet. Minskningen är drygt 13 procent för obligatoriska ärenden medan tvistlösningsärenden ökat med drygt 5 procent.

██████████ påminner om vikten av att bokmärka akutjournalen i digitala PM.

Den digitala signeringsportalen för yttranden kommer att lanseras i februari.

13 §

Erinran om sekretess

██████████ erinrar om vikten av sekretess i nämndens verksamhet.

Trafikskadenämnden

14 §

Information om GDPR och hanteringen av personuppgifter

[REDACTED] lämnar information om GDPR och hanteringen av personuppgifter.

Nämnden har under året inte haft några anmälningspliktiga GDPR-incidenter.

[REDACTED] påminner också om vikten av att använda en säker uppkoppling när sammanträdesportalen används - d.v.s. inte vara inloggad på allmänna nätverk och att rensa hämtade filer.

15 §

Övriga frågor

[REDACTED] slutar som ordförande i nämnden vid årsskiftet. Hon kommer att tackas av den 19 februari.

16 §

Mötet avslutas

Ordföranden tackar de närvarande och förklarar rådsmötet avslutat.

Stockholm den 15 december 2025

Vid protokollet

[REDACTED]

Justeras:

Stockholm den

22/12 2025

Stockholm den

23/12 - 2025

[REDACTED]

2025-11-27

Till
Trafikskadenämndens råd

Avkastningsränta på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall

Vid rådsmötet i december 2024 beslutade rådet att i ärenden om ersättning vid dödsfall som prövas under 2025 skulle avkastningsräntan på utfallande försäkringsersättning i normalfallet beräknas efter 2,8 procent och att avvikelser fick förekomma i undantagsfall.

Sedan förra året har det skett en genomsnittlig sänkning av bankernas sparräntor. I bilaga 1.1 redovisas Konsumenternas sammanställning av räntor på bankernas sparkonton den 21 november 2025. Den genomsnittliga räntan beräknas till 1,7 procent. Som framgår av sammanställningen kan kapital i några banker förräntas med mer än 1,7 procent. Om medel placeras i aktie- och/eller räntefonder är det möjligt att avkastningen kan bli högre än så. Men det finns också risk för att det inte blir någon avkastning utan att kapitalet i stället minskar i värde.

Kansliets förslag är att avkastningsräntan på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall för år 2026 ändras och bestäms till 1,7 procent. Kansliet föreslår vidare att avvikelser härifrån ska kunna ske vid mera extrema situationer.

Bilaga

- Sammanställning av räntor den 21 november 2025

För kansliets räkning

Konsumenternas översikt av sparräntor 2025-11-21

Sparräntor

Företag	Rörlig	3 mån	6 mån	1 år	2 år	3 år	5 år
AK Nordic PRA Spar	1,80 %	-	-	-	-	-	-
Aros Kapital	2,00 %	2,30 %	2,30 %	2,20 %	-	-	-
Avanza Bank	1,30 % <i>Här visas Avanza Banks effektiva ränta</i>	-	-	-	-	-	-
Avida Finans	2,00 %	-	-	-	-	-	-
Bank Norwegian/NO BA Bank Group (Bank Norwegian Sparkonto)	1,75 % - 2,50 %	-	-	-	-	-	-
BIGBANK	-	-	2,30 %	2,20 %	1,80 %	1,70 %	-
Bluestep/Enity Bank Group	1,85 % - 2,40 %	2,90 %	2,70 %	2,50 %	2,30 %	2,20 %	2,10 %
Borgo	2,45 %	2,00 %	2,00 %	2,40 %	2,20 %	2,20 %	-
Brixo	2,55 %	-	-	-	-	-	-
Brocc Finance (f.d. GCC Capital)	0,05 %	2,91 %	2,92 %	2,93 %	2,95 %	2,96 %	2,98 %
Carnegie	1,25 %	-	-	-	-	-	-
Coeli Finance	2,50 %	2,80 %	2,85 %	2,75 %	-	-	-
Collector/Norio n Bank	2,40 % - 2,50 %	2,65 %	2,65 %	2,70 %	2,75 %	2,75 %	-
Danske Bank	0,05 % - 1,30 %	1,60 %	1,65 %	1,90 %	2,00 %	2,15 %	2,50 %
Ekobanken	0,20 % - 1,35 %	0,65 %	0,65 %	1,15 %	1,15 %	-	1,05 %
EP Bank	2,30 %	2,70 %	2,60 %	2,50 %	2,25 %	2,00 %	-
Fedelta Finance AB	2,45 %	2,65 %	2,65 %	2,70 %	2,70 %	3,00 %	2,85 %
Froda AB	2,00 % <i>Här visas Froda AB:s effektiva ränta</i>	2,90 % <i>Här visas Froda AB:s effektiva ränta</i>	2,70 % <i>Här visas Froda AB:s effektiva ränta</i>	2,35 % <i>Här visas Froda AB:s effektiva ränta</i>	-	-	-
Handelsbanke n	0,05 % - 2,15 %	1,60 %	1,60 %	1,69 %	1,82 %	2,01 %	2,31 %
HoistSpar	-	2,90 %	2,95 %	2,90 %	2,90 %	2,95 %	-
ICA Banken	0,40 %	-	-	-	-	-	-
Ikano Bank	1,15 % - 1,45 %	-	-	2,20 %	2,10 %	-	2,35 %
Instabank	0,00 % - 0,55 %	-	-	-	-	-	-
JAK Medlemsbank	1,50 %	1,90 % - 2,75 %	1,70 %	-	-	-	-
Klarna	1,45 %	1,61 %	1,68 %	1,94 %	2,11 %	2,23 %	-
Landshypotek	1,50 %	-	-	-	-	-	-
Lantmännen Finans	1,70 % - 1,80 %	-	-	-	-	-	-

Lea Bank	2,40 % - 2,60 % <i>Här visas Lea Banks effektiva ränta</i>	-	-	-	-	-	-
Lunar Bank	1,75 %	-	-	-	-	-	-
Lån & Spar Bank	0,25 % - 1,00 %	-	-	-	-	-	-
Länsförsäkringar Bank	0,05 % - 0,20 %	1,65 %	1,60 %	1,60 %	1,60 %	-	1,85 %
Mangold Fondkommission AB	2,50 %	-	-	-	-	-	-
Marginalen Bank	1,75 %	2,35 %	2,45 %	2,60 %	2,70 %	2,75 %	2,80 %
MedMera Bank	1,70 %	2,65 %	2,65 %	2,20 %	2,20 %	-	-
Moank	2,15 % - 2,20 %	2,30 %	-	-	-	-	-
Morrow Bank	2,40 % <i>Här visas Morrow Banks effektiva ränta</i>	-	-	-	-	-	-
Multitude Bank	2,50 % <i>Här visas Multitude Banks effektiva ränta</i>	2,65 % <i>Här visas Multitude Banks effektiva ränta</i>	2,70 % <i>Här visas Multitude Banks effektiva ränta</i>	2,75 % <i>Här visas Multitude Banks effektiva ränta</i>	2,80 % <i>Här visas Multitude Banks effektiva ränta</i>	2,85 % <i>Här visas Multitude Banks effektiva ränta</i>	-
Nordax Bank/NOBA Bank Group	1,80 % - 2,55 %	-	-	2,30 %	2,30 %	-	-
Nordea	0,00 % - 0,50 %	1,60 %	1,65 %	1,60 %	1,65 %	-	-
Nordiska	2,05 % - 2,30 %	2,80 %	2,80 %	2,70 %	2,70 %	2,75 %	2,85 %
Nordiska Rocker sparkonto (via Rocker AB)	2,50 % - 3,50 % <i>Erbjuds via Rocker AB.</i>	-	-	-	-	-	-
Nordnet	1,35 % <i>Här visas Nordnets effektiva ränta</i>	-	-	-	-	-	-
Northmill Bank	2,20 %	2,70 %	2,75 %	2,75 %	2,35 %	-	-
Plus1/0to9 AB	2,40 % - 2,50 %	2,90 %	-	2,80 %	2,60 %	2,60 %	-
Qliro	2,15 %	2,40 %	2,40 %	2,50 %	-	-	-
Qred Bank	2,40 %	2,35 %	2,00 %	2,00 %	1,80 %	-	-
Rediem Capital AB	-	-	-	2,70 %	-	-	-
Resurs Bank	2,15 %	-	-	-	-	-	-
Saldo Bank	-	-	2,20 %	2,55 %	2,70 %	2,70 %	2,50 %
Santander	2,35 % - 2,45 %	-	2,35 %	2,25 %	-	-	-
SBAB	1,25 %	2,15 %	2,15 %	2,10 %	2,10 %	2,20 %	2,50 %
SEB	0,00 % - 0,10 %	1,60 %	1,60 %	1,50 %	1,50 %	1,60 %	1,80 %

Serafim Finans	2,50 %	2,80 %	2,70 %	2,70 %	-	2,25 %	-
SevenDay (Express Bank Sverige Filial)	1,60 % <i>Här visas SevenDay's effektiva ränta</i>	1,90 % <i>Här visas SevenDay's effektiva ränta</i>	1,70 % <i>Här visas SevenDay's effektiva ränta</i>	1,50 % <i>Här visas SevenDay's effektiva ränta</i>	-	-	-
Skandiabanken	0,20 % - 0,40 %	2,20 %	-	1,95 %	-	-	-
Sparbanken Spira	2,75 %	1,60 %	1,55 %	1,50 %	1,64 %	1,75 %	1,96 %
Sparbanken Syd	0,05 %	1,75 %	1,70 %	1,65 %	1,60 %	1,70 %	1,90 %
Svea Bank	1,80 %	2,90 %	2,90 %	2,50 %	2,35 %	2,30 %	-
Swedbank	0,00 % - 0,50 %	1,60 %	1,55 %	1,50 %	1,64 %	1,75 %	1,96 %
TF Bank	0,25 % - 2,25 %	-	-	0,50 %	-	-	-
Volvofinans/Zik lo Bank	1,75 %	-	-	-	-	-	-
Zaver/Frink AB	2,60 %	2,90 %	3,00 %	3,10 %	3,15 %	3,20 %	-
Ålandsbanken	0,20 % - 0,85 %	1,70 %	1,65 %	1,60 %	1,60 %	1,70 %	1,90 %

$$104,55/63 = 1,7$$

Förändringen av inkomstbasbeloppet

År	Inkomstbasbelopp	Procentuell höjning	Genomsnitt (år)	Uppräknas med (%)
2026	83 400 kr	3,47 %	2022 - 2026	4,11 = 4,1
2025	80 600 kr	5,77 %	2021 - 2025	3,84 = 3,8
2024	76 200 kr	2,56 %	2020 - 2024	3,43 = 3,4
2023	74 300 kr	4,65 %	2019 - 2023	3,53 = 3,5
2022	71 000 kr	4,11 %	2018 - 2022	2,92 = 2,9
2021	68 200 kr	2,10 %	2017 - 2021	2,84 = 2,8
2020	66 800 kr	3,73 %	2016 - 2020	2,84 = 2,8
2019	64 400 kr	3,04 %	2015 - 2019	2,51 = 2,5
2018	62 500 kr	1,63 %	2014 - 2018	2,01 = 2,0
2017	61 500 kr	3,71 %	2013 - 2017	2,42 = 2,4
2016	59 300 kr	2,07 %	2012 - 2016	2,63 = 2,6
2015	58 100 kr	2,11 %	2011 - 2015	2,61 = 2,6
2014	56 900 kr	0,53 %	2010 - 2014	2,27 = 2,3

2026 – 83 400 kr – 3,47 % 2026-2022 (3,47 + 5,77 + 2,56 + 4,65 + 4,11/5) = 4,112 Avrundat 4,1

Kansliet föreslår att schablonuppräkning av inkomstunderlag för 2026 görs med 4,1 %.

För kansliets räkning

2025-11-28

Till
Trafikskadenämndens råd

Justerad kapitaliseringstabell

Svensk Försäkrings styrelse har i november 2025 beslutat om en mindre justering av den nuvarande kapitaliseringstabellen, se bilaga 3.1.

Kansliet föreslår därför att rådet beslutar att den nya kapitaliseringstabellen ska användas vid nämndens prövning från och med den 1 januari 2026.

För kansliets räkning

2026 års kapitaliseringstabell

Tabellen används vid frivilligt utbyte av skadeståndslivränta mot engångsbelopp och vid beräkning av Kapitaliseringsfaktorerna avser utbetalning 1000 kr per år. Ränteantagandet är 3,5 procent per år. Kapitaliseringsfaktorn ska inte understiga 5 enligt rådsbeslut den 5 december 2000.

Ålder	Livsvarig	Upphör vid 70 år	Upphör vid 67 år	Livsvarig, nedsatt till hälften vid 67 år	Livsvarig, utbetalningarna börjar vid 67 år	Upphör vid 65 år
0	27 658	26 314	26 040	26 849	1 618	25 839
1	27 626	26 237	25 954	26 790	1 673	25 746
2	27 577	26 142	25 849	26 713	1 728	25 634
3	27 524	26 042	25 738	26 631	1 785	25 516
4	27 468	25 938	25 624	26 546	1 844	25 394
5	27 410	25 830	25 505	26 457	1 905	25 267
6	27 350	25 718	25 382	26 366	1 968	25 136
7	27 287	25 602	25 254	26 271	2 033	25 000
8	27 222	25 481	25 122	26 172	2 100	24 859
9	27 154	25 357	24 985	26 069	2 169	24 713
10	27 083	25 228	24 843	25 963	2 240	24 561
11	27 010	25 094	24 696	25 853	2 314	24 405
12	26 934	24 956	24 544	25 739	2 390	24 243
13	26 855	24 812	24 387	25 621	2 468	24 075
14	26 773	24 664	24 224	25 498	2 549	23 901
15	26 688	24 512	24 056	25 372	2 632	23 722
16	26 601	24 354	23 883	25 242	2 719	23 537
17	26 511	24 191	23 704	25 108	2 808	23 346
18	26 418	24 023	23 519	24 969	2 900	23 149
19	26 322	23 849	23 328	24 825	2 995	22 945
20	26 223	23 669	23 130	24 677	3 093	22 735
21	26 120	23 484	22 926	24 523	3 194	22 517
22	26 013	23 292	22 715	24 364	3 299	22 291
23	25 902	23 093	22 496	24 199	3 406	22 058
24	25 787	22 887	22 270	24 029	3 518	21 816
25	25 668	22 674	22 035	23 851	3 633	21 566
26	25 544	22 453	21 793	23 668	3 751	21 308
27	25 415	22 225	21 542	23 478	3 874	21 040
28	25 281	21 988	21 281	23 281	4 000	20 762
29	25 142	21 743	21 012	23 077	4 130	20 475
30	24 997	21 489	20 733	22 865	4 264	20 177
31	24 847	21 227	20 444	22 646	4 403	19 870
32	24 692	20 956	20 146	22 419	4 546	19 551
33	24 531	20 675	19 837	22 184	4 694	19 222
34	24 363	20 384	19 518	21 941	4 846	18 881
35	24 190	20 083	19 187	21 688	5 003	18 528
36	24 010	19 771	18 845	21 427	5 165	18 163

37	23 824	19 449	18 491	21 157	5 333	17 786
38	23 630	19 116	18 124	20 877	5 506	17 395
39	23 430	18 772	17 746	20 588	5 684	16 991
40	23 223	18 416	17 354	20 289	5 869	16 574
41	23 009	18 048	16 950	19 979	6 059	16 142
42	22 788	17 667	16 532	19 660	6 256	15 696
43	22 559	17 274	16 099	19 329	6 459	15 234
44	22 322	16 868	15 652	18 987	6 669	14 757
45	22 077	16 449	15 190	18 634	6 887	14 264
46	21 825	16 015	14 713	18 269	7 112	13 755
47	21 565	15 568	14 221	17 893	7 344	13 228
48	21 297	15 106	13 712	17 504	7 585	12 684
49	21 020	14 629	13 186	17 103	7 834	12 122
50	20 736	14 137	12 643	16 689	8 093	11 541
51	20 444	13 630	12 083	16 263	8 362	10 942
52	20 144	13 106	11 504	15 824	8 640	10 322
53	19 835	12 566	10 906	15 370	8 929	9 681
54	19 517	12 007	10 288	14 902	9 230	9 019
55	19 191	11 431	9 649	14 420	9 542	8 335
56	18 857	10 837	8 990	13 923	9 867	7 627
57	18 514	10 223	8 308	13 411	10 206	6 894
58	18 162	9 589	7 603	12 883	10 560	6 137
59	17 803	8 934	6 874	12 338	10 929	5 352
60	17 435	8 257	6 119	11 777	11 315	4 540
61	17 059	7 559	5 339	11 199	11 720	3 698
62	16 674	6 836	4 530	10 602	12 145	2 826
63	16 281	6 087	3 691	9 986	12 590	1 920
64	15 880	5 313	2 821	9 351	13 059	979
65	15 472	4 511	1 917	8 695	13 555	
66	15 055	3 678	978	8 017	14 077	
67	14 630	2 813				
68	14 195	1 914				
69	13 751	977				
70	13 299					
71	12 840					
72	12 374					
73	11 902					
74	11 425					
75	10 941					
76	10 450					
77	9 956					
78	9 458					
79	8 959					
80	8 463					
81	7 973					
82	7 489					
83	7 014					
84	6 550					

85	6 100
86	5 666
87	5 248
88	5 000
89	5 000
90	5 000
91	5 000
92	5 000
93	5 000
94	5 000
95	5 000
96	5 000
97	5 000
98	5 000
99	5 000

ersättning från början.

Livsvarig, nedsatt till hälften vid 65 år	Livsvarig, utbetalningarna börjar vid 65 år
26 749	1 818
26 686	1 880
26 606	1 943
26 520	2 007
26 431	2 074
26 339	2 143
26 243	2 214
26 144	2 287
26 040	2 363
25 933	2 441
25 822	2 522
25 707	2 605
25 588	2 691
25 465	2 780
25 337	2 871
25 205	2 966
25 069	3 064
24 929	3 165
24 784	3 269
24 634	3 377
24 479	3 488
24 318	3 603
24 152	3 722
23 980	3 845
23 802	3 971
23 617	4 102
23 426	4 236
23 227	4 375
23 021	4 519
22 808	4 667
22 587	4 820
22 358	4 978
22 122	5 141
21 876	5 309
21 622	5 482
21 359	5 662
21 087	5 847

20 805	6 038
20 513	6 235
20 211	6 439
19 898	6 649
19 576	6 867
19 242	7 092
18 896	7 324
18 539	7 565
18 171	7 813
17 790	8 070
17 397	8 337
16 990	8 612
16 571	8 898
16 139	9 195
15 693	9 502
15 233	9 822
14 758	10 153
14 268	10 498
13 763	10 857
13 242	11 230
12 704	11 619
12 150	12 026
11 578	12 450
10 987	12 895
10 379	13 360
9 750	13 848
9 100	14 361
8 429	14 902

2025-12-06

Till Trafikskadenämndens Råd

Årlig översyn av delningstalen för beräkning av förlust av allmän pension.

Trafikskadenämndens råd beslutade den 1 december 2008 att delningstalen bör beräknas utifrån ett genomsnitt av fastställda delningstal för de tre senaste åren samt avrundas till en decimal.

Delningstalen enligt 62 kap 34–36 §§ socialförsäkringsbalken är fastställda avseende inkomstpension för personer födda 1959 (PFS 2024:2).

Följande delningstal är fastställda vid utbetalning av inkomstpension vid pensionsålder 65 – 67 år för tid före år 2028 till personer födda 1961 (PFS 2023:2).

Pensionsålder	Delningstal
65 år	17,14
66 år	16,54
67 år	15,95

För födda 1962 gäller följande delningstal vid utbetalning av inkomstpension vid utbetalning av inkomstpension för tid före 2029 till personer födda 1962 (PFS 2024:2)

Pensionsålder	Delningstal
65 år	17,26
66 år	16,67
67 år	16,08

Födda 1961 fyller 65 år under 2026 och omfattas av riktåldern som börjar gälla 2026.

Födda 1959 kan tidigast ta ut garantipension och inkomstpensionstillägg från 66 års ålder och födda 1960 från tidigast 67 års ålder.

Ersättning för inkomstförlust följer riktåldern och ersättning lämnas fram till 65 års ålder för födda 1960 och tidigare och för födda 1961 och senare till 67 års ålder. Därefter lämnas ersättning för pensionsförlust.

Mitt förslag är samma delningstal används för födda 1961 som för födda 1959 och 1960.

Det innebär följande delningstal för år 2026

17,3 vid pensionsålder 65 år

16,7 vid pensionsålder 66 år

16,1 vid pensionsålder 67 år

15,5 vid pensionsålder 68 år

14,9 vid pensionsålder 69 år

14,3 vid pensionsålder 70 år

13,7 vid pensionsålder 71 år

13,1 vid pensionsålder 72 år

12,5 vid pensionsålder 73 år

11,9 vid pensionsålder 74 år

11,4 vid pensionsålder 75 år

För kansliets räkning

Miniminivå i underhållsärenden för 2026

Trafikskadenämndens råd beslutade i december 1998 om en höjning av miniminivån till ca 73 procent av garantipensionen för ålderspensionerade makar (med 40 års bosättning i Sverige fr.o.m. 16 års ålder). Denna riktlinje lägger fortfarande.

För 2025 höjdes miniminivån till 190 000 kr vilket innebar 73,4 prb för ålderspensionerade makar födda 1938 eller senare och 72 procent för ålderspensionerade makar födda 1937 eller tidigare.

För 2026 blir garantipensionen för ålderspensionerade makar födda 1938 eller senare 260 480 kr $(59\,200 \times 2,2 \text{ prb}) \times 2$ och för två ålderspensionerade makar födda 1937 eller tidigare till 265 630 kr $(59\,200 \times 2,2435 \text{ prb}) \times 2$.

En höjning av miniminivån till 195 000 kr för 2026 skulle innebära 74,9 procent för ålderspensionerade makar födda 1938 eller senare och 73,4 procent för ålderspensionerade makar födda 1937 eller tidigare.

Bibehållen nivå, 190 000 kr innebär för 2026 innebär 72,9 procent för ålderspensionerade makar födda 1938 eller senare och 71,5 procent för ålderspensionerade makar födda 1937 eller tidigare.

Mitt förslag är att miniminivån för år 2026 inte bör höjas utan ligga kvar på 190 000 kr.

För kansliet

2025-06-04

Slutrapport om förlust av tjänstepension

Arbetsgruppen har till detta rådsmöte tagit fram en slutrapport om ersättning för förlust av tjänstepension. Förslaget framgår av **bilagor 6-6.3**.

Förslag till beslut

Kansliet föreslår att rådet beslutar i enlighet med arbetsgruppens förslag.

För arbetsgruppen

A solid black rectangular box used to redact a signature.

1. Bakgrund

Arbetsgruppen har haft till uppgift att göra en total översyn av frågan om beräkning av ersättning för förlust av tjänstepension i syfte att förenkla hanteringen jämfört med dagens system. Bakgrunden till arbetsgruppens uppdrag är att det under lång tid funnits en önskan från skadereglerare, ombud, ledamöter och föredraganden att förenkla det nuvarande beräkningssystemet genom att införa en mer schablonmässig modell. Nämnden har under snart 20 år hanterat frågan om förlust av tjänstepension via Excelprogram. Beräkningarna i systemet utgår från ett flertal antaganden, bland annat hur den skadades arbets- och inkomstsituation skulle ha sett ut om olyckan inte inträffat. Dessa antaganden fastställs vid slutprövningen av ärendet och beräkningen tar alltså inte hänsyn till eventuella förändringar som skulle ha inträffat efter slutprövningen och fram till pensionsåldern. Det är därför viktigt att konstatera att beräkningsresultatet endast kan ses som en prognos och inte ett facit över hur det faktiskt skulle ha sett ut om olyckan inte hade inträffat. Det finns vidare ett antal faktorer som påverkar nämndens hantering av frågan och som behöver belysas.

- Det är ytterst få i branschen som förstår hur systemet fungerar. Bristen på kunskap om beräkningssystemet hos såväl nämndledamöter och föredragande som skadereglerare på bolagen medför en risk för att ärenden med liknande förutsättningar hanteras olika. Det komplexa systemet gör det också svårt för den skadade och ombud att kontrollera beräkningen. Det är vidare både svårt och tidskrävande att utreda den faktiska avsättningen i varje enskilt ärende.

- I dag är det endast en person på kansliet som genomgripande förstår och klarar av att uppdatera och underhålla det nuvarande systemet. Det medför ett personberoende som inte är hållbart i längden. Bedömningen är att det i framtiden, när kansliet inte har tillgång till den hjälp som finns i dag, i princip skulle vara omöjligt att hitta någon med den kompetens och kunskap som krävs för att upprätthålla och underhålla systemet.

För att kunna hantera de problem som nu beskrivits är det arbetsgruppens bedömning att nämnden behöver lämna det nuvarande systemet.

1.1 Arbetsgruppens sammansättning

I arbetsgruppen ingår [REDACTED] (ordförande), [REDACTED],

[REDACTED]
(sekreterare) och [REDACTED] (sekreterare).

1.2 Det tidigare beräkningssystemet

Grunden till dagens beräkningssystem för förlust av tjänstepension kommer från en utredning av tjänstepensionssystemen och ersättningsnivåerna som genomfördes 1992 och den uppföljning som gjordes 2003. Utredningen visade att ersättningsnivåerna i vart fall inte medförde någon underkompensation och att de var i överensstämmelse med de nya pensionsavtalen. Sedan 1992 har medellivslängden i Sverige ökat med nästan sex år och från 2003 har den ökat med cirka tre år. Detta innebär att den intjänade pensionen och de utbetalade ersättningarna behöver fördelas på fler år än tidigare, vilket rent matematiskt kommer medföra en lägre årlig ersättning för tjänstepensionsförlust.

Fram till juli 1985 ersattes förlusterna av allmän pension och tjänstepension schablonmässigt. Från 1985 användes en schablon som innebar att tjänstepensionsförlusten beräknades till 13 procent av den framräknade förlusten av ATP (den allmänna tilläggspensionen). Schablonen grundades på det beräknade utfallet vid förmånsbestämd tjänstepension och på antagandet att de flesta pensionsavtal vid denna tidpunkt var förmånsbaserade.

År 1992 beslutade nämnden att schablonen 13 procent fortfarande skulle tillämpas men att beräkningen i stället skulle grundas på inkomstunderlaget. Samma metod skulle användas oavsett vilket pensionssystem den skadade tillhörde eller skulle ha tillhört. Schablonen 13 procent har därefter och fram till i dag använts vid beräkning av förlust av tjänstepension.

Den ökade medellivslängden har dock medfört att den schablonen i dag medför en kraftig överkompensation för de premiebestämda tjänstepensionerna.

1.3 Från förmånsbestämd till premiebestämd tjänstepension

Under 1990- och 2000-talet skedde en omfattande förändring av det svenska pensionssystemet. En viktig del av förändringen var övergången från förmånsbestämda till premiebestämda tjänstepensioner.

Ett förmånsbestämt tjänstepensionsavtal innebär att tjänstepensionen uppgår till en i avtalet bestämd procent av den anställdes slutlön. Den som omfattas av förmånsbestämd tjänstepension har dessutom en mindre premiebestämd del. Ett premiebestämt tjänstepensionsavtal innebär att en viss andel av lönen löpande sätts av till tjänstepension. Det är den anställda som väljer hur pensionskapitalet ska placeras.

Övergången mot premiebestämda lösningar drevs av flera faktorer. De förmånsbestämda systemen var ofta dyra och svåra att förutse i längden. Det gynnade ofta personer som stannade länge på samma arbetsplats och de premiebestämda systemen ansågs bättre anpassade till en rörligare arbetsmarknad.

De kollektivavtalade premiebestämda pensionsplanerna är relativt lika varandra i utformningen i det avseendet att premien uppgår till omkring 4,5–6 procent av lönen upp till 7,5 inkomstbasbelopp. För lönedelar däröver uppgår premien till omkring 30 procent av lönen. Under åren har det tillkommit olika kompletterande lösningar, så kallad flexpension

och delpension, som innebär att högre avsättningar görs till tjänstepensionen. Parallellt med de kollektivavtalade lösningarna förekommer en mängd speciallösningar, särskilt inom den privata sektorn.

Dagens system präglas alltså av hög täckningsgrad, relativt generösa avsättningar och en växande grad av individualisering. Samtidigt medför de många avtalen, övergångsreglerna och speciallösningarna att tjänstepensionssystemet är komplext, både för arbetsgivare och arbetstagare.

2. En schabloniserad beräkningsmodell

Som redovisats ovan medför de många avtalen och speciallösningarna att tjänstepensionssystemet är komplicerat. Att i varje enskilt ärende utreda den skadades faktiska avsättning är både tids- och resurskrävande för bolagen och nämnden. Det har också visat sig vara svårt för bolagen att få in korrekt information från arbetsgivare och tjänstepensionsorgan. Trots att det finns många olika pensionsavtal är avtalen dock relativt lika i sin utformning. Arbetsgruppen anser därför att det går att använda sig av en schabloniserad beräkningsmodell. En sådan modell skulle enligt arbetsgruppens bedömning medföra en mer enhetlig, effektiv och förutsägbar skadehantering.

Arbetsgruppen har tagit fram en schablon för premiebestämda pensioner som bygger på antaganden om procentuell avsättning till tjänstepensionen, intjänandeår och återstående livslängd efter pensionen. Nedan följer en mer ingående beskrivning av de faktorer som schablonen baseras på.

För förmånsbestämda pensioner, se avsnitt 3.

2.1 En utökad intjänandetid och ersättning för tjänstepensionsförlust från 67 års ålder för samtliga födda från 1961

Nämndens nuvarande beräkningssystem för förlust av tjänstepension utgår från 30 intjänandeår. Den intjänandetiden har använts sedan det nuvarande systemet infördes och bygger på ett antagande om en förmånsbestämd tjänstepension som tjänades in under cirka 30 år. I dag är de flesta tjänstepensioner premiebestämda och intjänandet börjar i betydligt lägre ålder än tidigare. SAF-LO har till exempel en intjänandeålder från 22 år och inget stort pensionsorgan har en senare intjänandetidpunkt än 25 års ålder. I dagens system tjänas tjänstepension in under betydligt längre tid än 30 år och det är därför mer korrekt och rättvist att ändra intjänandetiden.

Arbetsgruppen har också utrett frågan om ersättning för tjänstepension bör lämnas från 67 års ålder. I december 2021 beslutade rådet att förlusten av tjänstepension mellan 65 och 67 års ålder skulle ersättas enligt premieförlustmodellen för alla skadade födda 1961 och senare. Därefter beslutade rådet i juni 2023 att det i varje enskilt ärende skulle utredas om den skadade hade tjänstepensionsavsättningar och premiebefrielse efter 65 års ålder. Om det enligt

det aktuella avtalet inte gjordes någon avsättning efter 65 års ålder skulle ingen ersättning lämnas för förlust av premier mellan 65 och 67 år.

Arbetsgruppen har efter utredning kommit fram till att ersättning för tjänstepensionsförlust, oavsett kollektivavtal, ska lämnas för samtliga skadade (födda 1961 och senare) från 67 års ålder. Det innebär att det inte lämnas någon separat ersättning för förlust av premieavsättningar för åren 65 till 67 år. Bolagen behöver alltså inte utreda om den skadade som oskadad skulle ha omfattats av ett avtal med avsättningar efter 65 års ålder. Samma sak gäller om den skadade bytt yrke efter trafikolyckan.

Fördelar jämfört med dagens system:

1. En och samma kalkyl för beräkning av tjänstepensionsförlusten för de med huvudsakligen premiebestämd pension
2. Hänsyn behöver inte tas till alla undantag och speciallösningar som i dag finns inom de olika kollektivavtalen för åren mellan 65 och 67.
3. De flesta avtal har, eller kommer på sikt att ha, tjänstepensionsavsättningar efter 65 års ålder.
4. Behovet av att hämta in uppgifter från arbetsgivare och tjänstepensionsorgan kommer att minska avsevärt.
5. Det kommer att vara enklare för samtliga parter (skadereglerare, skadade/ombud och nämnd) att förstå beräkningen då inkomstförlust lämnas till 67 års ålder och pensionsförlust först därefter.
6. En schablonberäkning medför en enklare och mer lättbegriplig beräkningskalkyl som också kommer att bli enklare och billigare att bygga och förvalta framöver.

Med beaktande av vad som anförts om att intjänandet börjar i tidigare ålder samt att ersättning för tjänstepensionsförlust ska lämnas från 67 år ska intjänandetiden utökas till 42 år.

2.2 Skadade födda före 1961

Skadade födda före 1961 får ersättning för inkomstförlust till och med 65 år och därefter ersättning för förlust av allmän pension och tjänstepension. Eftersom ersättning lämnas från 65 års ålder motsvarar det 40 intjänandeår. Om den skadade gör sannolikt att han/hon skulle ha arbetat längre än till 65 års ålder ska pensionsförlusten beräknas utifrån en schablon för 66 respektive 67 år.

2.3 Ökad medellivslängd

Den förväntade livslängden efter pensionering beaktas i schablonen och beräknas könsneutralt enligt SCB:s uppgifter om medellivslängd.

Den årliga medellivslängden för 2024 uppgår till 85,35 för kvinnor samt 82,29 för män. Det ger ett könsneutralt snitt om 83,82, vilket innebär en medellivslängd om 16,8 år från 67 års ålder. Om pensionsåldern är en annan än 67 år justeras åldersfaktorn neråt eller uppåt.

2.4 Premieavsättning om 6 procent och 31,5 procent på inkomster upp till respektive över 7,5 inkomstbasbelopp (ibb)

Dagens beräkningssystem utgår från ett antagande om en premieavsättning om 4,5 procent (vilket motsvarar en schablon om 13 procent). Majoriteten av de som i dag har en premiebestämd tjänstepension får en premieavsättning som överstiger 4,5 procent. Mot den bakgrunden och för att minimera bolagens arbete med att inhämta uppgifter från arbetsgivare och försäkringsorgan bör beräkningen av tjänstepensionen som oskadad utgå från en premieavsättning om 6 procent på inkomster upp till 7,5 ibb och 31,5 procent på inkomster därutöver. Om premieavsättningarna i det enskilda fallet är högre får rätt premieavsättning läggas in i beräkningskalkylen.

2.5 Vilken faktisk premieavsättning motsvarar 6 respektive och 31,5 procent?

Arbetsgruppen bedömer att premieavsättningen 6 respektive 31,5 procent i praktiken ska anses motsvara en högre avsättning. Det motiveras dels av att förvaltningskostnader, avgifter och skatter inte har beaktats, dels av att det finns stora marginaler inbyggda i schablonen. Beräkningen grundas på antagandet att den skadade skulle ha haft en avsättning om 6 procent från och med skadedagen. I praktiken har de flesta historiskt sett haft en lägre avsättning och premierna har höjts i närtid. Beräkningen baseras vidare på sista beräkningsårets värden. Det innebär att tidigare lägre inkomster från skadeåret och framåt inte beaktas vilket är till fördel för den skadade. Samtliga som har tjänstepension har också en årlig kostnad för förvaltning och administration samt en avkastningsskatt som inte beaktas i schablonen.

Arbetsgruppen bedömer därför att schablonen ska anses omfatta premieavsättningar upp till 7 procent för inkomster upp till 7,5 ibb och 32,5 procent för inkomster över 7,5 ibb.

2.6 Hur räknas schablonen fram

Som redovisats ovan bygger alltså schablonen på antaganden om procentuell avsättning till tjänstepensionen, intjänandeår och återstående livslängd efter pensionen.

Schablonen beräknas enligt följande formel.

$\text{Inkomstunderlaget} \times \text{Premieavsättningen} = A$

$A \times \text{Intjänandetiden} = B$

$B / \text{medellivslängden} = C$

$C / \text{inkomstunderlaget} = \text{Schablonen i procent}$

$\text{Inkomstunderlaget} \times \text{Schablonen} = \text{Beräknad pension som oskadad}$

För en person med pensionsålder 67 år, med avsättningar som oskadad som inte överstiger 7 respektive 32,5 procent, innebär det att schablonen uppgår till 15,9 procent för inkomster upp till 7,5 ibb samt 79,5 procent för inkomster överstigande 7,5 ibb. Observera att dessa procentsatser kommer att justeras över tid, se avsnitt 9 om förvaltning av schablonen.

Schablonen ska användas från första året med tjänstepensionsförlust. Samma hantering gäller vid premieavsättningar som överstiger 7 respektive 32,5 procent som oskadad eller understiger dessa premieavsättningar som skadad.

Huvudregeln är att schablonen ska användas i såväl oskadat som skadat skick. När det gäller oskadat skick utgör schablonen 15,9 procent för inkomster upp till 7,5 ibb samt 79,5 procent för inkomster överstigande 7,5 ibb det absoluta golvet. Det innebär alltså att premieavsättningen som oskadad aldrig ska understiga 6 respektive 31,5 procent (vilket i praktiken motsvarar en avsättning om 7 respektive 32,5 procent).

Om den skadade efter trafikolyckan fått ett nytt arbete och omfattas av ett annat kollektivavtal som medför en annan premieavsättning än vad han eller hon skulle ha haft som oskadad ska den faktiska premieavsättningen användas.

För räkneexempel, formel för att beräkna schablonen vid premieavsättningar högre eller lägre än 7 respektive 32,5 procent med mera se [bilaga 1](#).

3. Förmånsbestämd pension

Ett förmånsbestämt tjänstepensionsavtal innebär att pensionen är bestämd i förväg utifrån en viss procent av slutlönen. Den förmånsbestämda delen är 10 procent av slutlönen upp till 7,5 ibb, 65 procent av slutlönen mellan 7,5–20 ibb och 32,5 procent av slutlönen mellan 20–30 ibb. Vidare tillkommer en premiebaserad del som till exempel är 2 procent för ITP2. Denna

premie får den enskilde placera själv. År 2014 tillkom pensionsförmånen flexpensionsavtal, även kallat deltidspensionsavtal. De flesta som tillhör ett kollektivavtal omfattas av ett sådant avtal. Storleken på premieavsättningarna varierar mellan de olika avtalen och ligger normalt mellan 1,3–2 procent. Premieavsättningar upp till 2,2 procent kan förekomma i enstaka avtal. Premien för den avsättningen får den enskilde placera själv. Den tidigare beräkningsmodellen tog inte hänsyn till den extra premien utan denna utreddes och ersattes i varje enskilt fall som en premieförlust.

Med hänsyn till att i stort sett alla som har en förmånsbestämd tjänstepension omfattas av ett avtal med en extra premie anser arbetsgruppen att den extra premien bör beaktas i beräkningsmodellen. Det innebär att schablonen vid förmånsbestämd pension blir

- 15 procent upp till 7,5 ibb,
- 70 procent mellan 7,5–20 ibb och
- 37,5 procent för inkomster därutöver.

Schablon vid förmånsbestämd tjänstepension är lägre än vid premiebaserad med anledning av skillnaden i intjänandeår mellan de olika modellerna. Anslutningsåldern för ITP 2 och de övriga förmånsbestämda tjänstepensionsavtalen är 28 år. För hel tjänstepension krävs en pensionsgrundande tjänstetid om 30 år. Det innebär 37 år fram till 65 år för de förmånsbaserade pensionslösningarna medan det är 42 år fram till 67 år för den premiebaserade lösningen.

4. Utredning

4.1 Bolagens utredningsskyldighet

Försäkringsbolagens utredningsskyldighet innebär att bolagen ska vidta de åtgärder som behövs för att skadan ska kunna regleras. Av praxis framgår att bolagen har ett ansvar för att ta initiativ till utredningen eftersom den försäkrade ofta befinner sig i ett informationsunderläge. Utredningsskyldigheten är dock inte obegränsad. Den innebär att bolagen så långt det är praktiskt möjligt ska tillhandahålla ett tillräckligt beslutsunderlag men inte att bolagen måste utreda varje enskild omständighet som kan påverka ersättnings storlek. Arbetsgruppens uppgift har varit att förenkla det nuvarande beräkningssystemet. För att få till stånd en sådan förenkling är det nödvändigt att minska bolagens utredningsarbete i varje enskilt ärende.

Genom ett särskilt informationsblad ([bilaga 2](#)) där schablonen förklaras och där den skadelidande tydligt uppmärksammas på hur han eller hon ska gå till väga för att kontrollera om det föreligger några avvikelser anser arbetsgruppen att utredningsskyldigheten är uppfylld.

Huvudregeln är att schablonen ska användas i såväl oskadat som skadat skick. När det gäller oskadat skick utgör schablonen det absoluta golvet, detta även om bolaget har vetskap om en lägre premieavsättning som oskadad vid tidpunkten för skaderegleringen. Det är den skadade som har det primära ansvaret att undersöka och i förekommande fall presentera material som visar att han eller hon har rätt till en högre premieavsättning som oskadad eller en lägre avsättning i skadat skick, se nästa avsnitt.

Om bolaget känner till att den skadade tillhör en yrkeskategori med högre avsättningar än schablonen (t.ex. inom Polismyndigheten, Försvarmakten och gruvnäringen) ska den högre avsättningen ligga till grund för beräkningen och användas från första året med förlust. Om den skadade efter olyckan fortsätter i tidigare arbete, och därmed har samma höga avsättning som före trafikolyckan, ska den avsättningen även användas vid beräkningen av tjänstepensionen i skadat skick.

4.2 Den skadades ansvar att lämna uppgifter vid avvikelser från schablonen

I samband med införandet av det nya beräkningssystemet läggs ett större ansvar på den skadade och dennes ombud än vad som tidigare varit fallet.

Kansliet tillhandahåller ett informationsblad som bolagen kan distribuera till de skadade i samband med att frågan om pensionsförlust ska utredas. Av informationsbladet framgår bland annat att beräkningen av förlust av tjänstepension görs schablonmässigt om inte den skadade själv har uppgifter om en avsättning som överstiger schablonen som oskadad eller understiger denna som skadad. Av informationsbladet framgår på ett enkelt och tydligt sätt vart den skadade kan vända sig för att få tillgång till aktuell information om sin avsättning. Om den skadade då gör gällande att han eller hon skulle ha haft en högre avsättning som oskadad eller lägre avsättning som skadad än schablonen medger får bolaget på sedvanligt sätt utreda frågan. I de fallen får bolaget inhämta uppgifter från aktuella tjänstepensionsorgan.

4.3 Nämndens utredningsmöjlighet och ny rutin

I nämndens reglemente, 1 §, anges att Trafikskadenämnden ska vara en oberoende och opartisk nämnd med uppgift att verka för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringen. Nämnden är den skaderegleringsnämnd som avses i 6 § trafikförsäkringsförordningen (1976:359).

Nämnden har ingen generell utredningsskyldighet. Av 12 § i arbetsordningen följer dock att om det behövs ytterligare utredning för bedömningen av en fråga kan nämnden begära in sådan utredning. Bestämmelsen är inte utformad som en skyldighet utan endast som en möjlighet för nämnden att komplettera underlaget. Utgångspunkten är alltså att det är parterna som ansvarar för att komma in med relevant underlag.

Huvudregeln är att avvikelser från schablonen endast ska göras då den skadade framför ett sådant yrkande eller då bolaget känner till att den skadade tillhör en yrkeskategori med högre avsättningar. Det kan dock uppstå situationer där nämnden, trots att schablonen tillämpats och trots att frågan inte lyfts av den skadade eller bolaget, bedömer att tjänstepensionsförlusten bör utredas ytterligare. Enligt arbetsgruppens bedömning bör det då röra sig om situationer där det av utredningen framgår att den skadade som oskadad skulle ha haft en avsevärt högre avsättning än schablonen. Det kan exempelvis röra sig om situationer där den skadade skulle ha arbetat som polis, inom försvaret eller gruvnäringen eller i ett annat yrke med liknande avsättningar och bolaget trots det tillämpat schablonen. I sådana fall kan nämnden, utan att det finns något yrkande från den skadade, förorda att det görs avsteg från schablonen och att bolaget ska utreda den faktiska avsättningen. Denna möjlighet ska användas restriktivt och endast i undantagsfall när det är uppenbart oskäligt att tillämpa schablonen då avsättningen är väsentligen högre.

Det ska införas en särskild rutin för de situationer där nämnden anser att det är uppenbart oskäligt att tillämpa schablonen.

1. Om någon ledamot eller några ledamöter vid sammanträdet framför argument som föranleder att sittande nämnd bedömer att det finns tillräckliga skäl för att närmare utreda om det skulle vara uppenbart oskäligt att tillämpa schablonen, ska frågan vidare utredas av kansliet.
2. Ledamöterna ska vid sammanträdet bestämma ett nytt datum för vidare överläggning som ska ske inom de närmaste två veckorna via ett digitalt sammanträde. Föredraganden bokar in mötet.
3. Föredraganden ska därefter undersöka om differensen på föreslagen och korrekt avsättning innebär att det skulle vara oskäligt att använda schablonen. Den ledamot/de ledamöter som väckt frågan ska bistå föredraganden i utredningen genom att t.ex. tillhandahålla material som styrker dennes uppfattning.
4. Vid den vidare överläggningen presenterar föredraganden sin utredning och förslag som nämnden därefter tar ställning till.
5. Om nämnden finner att schablonen bör frångås ska frågan skickas tillbaka till bolaget för justering av beräkningen utifrån de instruktioner som nämnden lämnar i yttrandet. Det är bara i undantagsfall som ärendet behöver ges in till nämnden igen.

För det fall det är fråga om rena sakfel i bolagets ersättningsförslag i strid med lämnade anvisningar, tex felaktiga inkomstunderlag, pensionsålder med mera så hanteras dessa på samma sätt som idag, antingen via en vilandeförklaring eller instruktioner om hur kalkylen ska räknas om.

5. Premiebefrielse

Bolaget kommer även fortsättningsvis att behöva inhämta uppgifter i de fall där den skadade är helt eller delvis arbetsoförmögen och har premiebefrielse. Kansliet ansvarar för att ta fram frågeformulär för ändamålet. I dessa fall beräknas tjänstepensionen (premiebefrielseersättningen) som skadad från första året med förlust utifrån den premieavsättning och det premieunderlag som gäller vid fastställelseåret. Dessa uppgifter inhämtar bolaget från aktuellt tjänstepensionsorgan.

Om den skadade omfattas av premiebefrielse som inte gäller fram till 67 års ålder eller där det bara finns partiell premiebefrielse till 67 års ålder ska det beaktas vid beräkningen av förlusten. Att premiebefrielsens längd ska beaktas motiveras av att den skadade annars riskerar att gå miste om en inte helt försumbar ersättning. Bolaget bör därför i samband med inhämtandet av uppgifter om premieunderlag och premieavsättning även efterfråga fram till vilken ålder avgifter betalas in. Uppgifterna om premiebefrielsens längd läggs sedan in i beräkningssystemet.

6. Tidsbegränsade förluster

6.1 Tidsbegränsad förlust i kombination med en beräkning av en livsvarig tjänstepensionsförlust

Det kan förekomma situationer där tjänstepensionsförlusten måste beräknas genom att använda två beräkningsmodeller, dels en tidsbegränsad förlust, dels en livsvarig. Det är aktuellt i de fall där inkomstförlusten fluktuerat för att sedan stabiliseras. I dagens system ersätts förlusten då både som ett engångsbelopp och som en livränta.

För att i kommande system förenkla beräkningen av tidsbegränsad tjänstepensionsförlust i de fall den beräkningen görs tillsammans med en livsvarig förlust ska

- Beräkning av tjänstepension som oskadad baseras på fastställelseårets inkomstunderlag.
- De faktiska årliga inkomsterna från arbete/samordning hanteras som idag; det vill säga år för år.
- Ersättningen förordas som ett årligt belopp och inte som ett engångsbelopp. Det årliga beloppet kommer att räknas fram automatiskt i det kommande beräkningssystemet

genom att använda faktorn 16,8 (för de med pensionsåldern 67 år, andra faktorer blir aktuella vid andra pensionsåldrar).

- Det framräknade årliga beloppet kan förordas som ett enskilt årligt belopp vid tillfälliga inkomstförluster eller adderas med det framräknade årsbeloppet vid premiebaserade pensionsförluster. Även den beräkningen görs automatiskt i beräkningssystemet.

Det innebär att det endast är ett belopp som ska hanteras vid utbetalning. Det innebär också att det endast är ett inkomstunderlag som ligger till grund för beräkningen i stället för att det behövs läggas in årliga belopp för hela perioden.

6.2 Beräkning av förlust av tjänstepension vid tidsbegränsade inkomstförluster

Beräkningen av tjänstepensionsförlusten kommer att ske på samma sätt som i dag med möjlighet att fylla i pensionsmedförande lön som oskadad respektive skadad samt eventuell premiebefrielse för de aktuella åren. Beräkningen kommer även framöver att ske årsvis och utgå från samma schabloner som vid beräkning av livsvarig tjänstepensionsförlust. Det ska dock finnas möjlighet att ange en högre avsättning än schablonen som oskadad/skadad och en lägre avsättning än schablonen som skadad.

Den framräknade ersättningen förordas som i dag som ett engångsbelopp.

7. Beräkning av tjänstepensionsförlust i vissa specialsituationer

7.1 Enskild firma, handelsbolag, kommanditbolag mm.

Inkomstunderlaget beräknas utifrån rörelseresultat före bokslutsdispositioner. Kostnaden för avsättning till företagsbetald pensionsförsäkring avräknas således inte från det framräknade inkomstunderlaget. Kompensation för utebliven pensionsavsättning kompenseras därmed genom inkomstförlustersättningen. Någon separat beräkning av tjänstepensionsförlusten blir därför inte aktuell.

7.2 Aktiebolag

Pensionsförlusten beräknas på sedvanligt sätt som för löntagare. Det innebär att schablonen ska tillämpas om den skadade inte gör sannolikt att avsättningen skulle ha varit högre. I det enskilda fallet kan avsättningarna vara väsentligen högre, beloppsbaserade eller att annan slutålder är avtalad.

7.3 Beloppsbaserade tjänstepensionsavtal

Vid förlust av beloppsbaserade pensionsavsättningar ska beräkningen göras på samma sätt som idag, det vill säga

- förfluten tid ersätts som ett engångsbelopp och
- framtida belopp ersätts för varje år utifrån sista beräkningsårets belopp under avsättningstiden och med en årlig värdesäkring.

Det är därefter bolagen som avgör hur ersättningen för den framtida förlusten ska lämnas, antingen som ett kapitaliserat engångsbelopp utifrån det senaste årsbeloppet eller som en årlig livränta utifrån antal år och delningstal. Detta framgår av aktuellt avtal och bör därför i normalfallet inte vara en fråga för nämnden.

7.4 Övriga situationer

Det finns många olika avtal och lösningar på arbetsmarknaden när det gäller tjänstepensioner. I de fall där arbetsgruppen inte lämnar förslag på hur en specifik situation ska lösas ankommer det på nämnden att i varje enskilt ärende besluta hur frågan ska hanteras utifrån uppdraget att verka för en enhetlig och skälig personskadereglering.

8. Omprövning

Enligt 5 kap 1 § skadeståndslagen ska skadestånd till den som har tillfogats personskada omfatta ersättning för inkomstförlust. Ersättningen för inkomstförlust motsvarar skillnaden mellan den inkomst som den skadade skulle ha kunnat uppbära, om han inte hade skadats, och den inkomst som han trots skadan har eller borde ha uppnått eller som han kan beräknas komma att uppnå.

Pensionsförlust nämns visserligen inte i lagtexten men är en följd av att ersättning för inkomstförlust lämnas och att trafikskadelivräntorna inte är pensionsgrundande. Det innebär att pensionsförlusten ska ersättas på skadeståndsrättslig grund och att den skadade ska försättas i samma situation som om skadan inte inträffat.

Det betyder att om frågan om ersättning för inkomstförlust ska omprövas görs även en ny prövning av pensionsförlusten.

Att en ny prövning av pensionsförlusten görs vid omprövning av inkomstförlusten framgår även av ett rådsbeslut den 5 december 2005. Rådet fann då att det vid omprövning enligt

5 kap 5 § skadeståndslagen ska göras en ny förutsättningslös prövning av ärendet vilket även innefattar pensionsförlusten.

Vid omprövning av frågan om ersättning för inkomstförlust görs alltså också en ny prövning av pensionsförlusten där den nya schabloniserade beräkningsmodellen kommer att användas.

9. Förvaltning av schablonen

Förändringar av till exempel medellivslängden, intjänandeåren och premieavsättningarna i pensionsavtalen kommer att medföra att schablonen behöver justeras. Arbetsgruppen bedömer att schablonen bör ses över vart femte år. Däremellan finns det dock möjlighet för rådet eller pensionsgruppen att vid behov initiera en översyn om det inträffar något i omvärlden som påverkar schablonen i större omfattning.

10. Övergångsregler

Kansliet ansvarar för att ta fram övergångsregler och anvisningar när det nya beräkningssystemet tas i bruk.

Beräkning av schablonen

- Schablon x inkomstunderlag = Beräknad tjänstepension som oskadad
- 7,5 ibb i 2025 års värde = 604 500
- På sätt som framgår nedan justeras de framräknade schablonerna med en procentuell höjning om 6 procent upp till 7,5 inkomstbasbelopp, ibb, och 1 procent över 7,5 ibb. Att schablonen ska justeras bygger på tidigare avrundningar under arbetets gång och syftet har varit att en majoritet av de skadade ska bli kompenserade.

Pensionsålder 67 år (42 intjänandeår - åldersfaktor 16,8)

Ink upp till 7,5 ibb

Inkomstunderlag 500 000

$$500\,000 \times 6\% \times 42 \text{ år} = 1\,260\,000 / 16,8 = 75\,000$$

$$75\,000 / 500\,000 = \underline{\underline{15\% \text{ (justeras till 15,9 procent)}}}$$

Ink över 7,5 ibb

Inkomstunderlag 900 000

Ink över 7,5 ibb = 295 500

$$295\,500 \times 31,5\% \times 42 \text{ år} = 3\,909\,465 / 16,8 = 232\,706$$

$$232\,706 / 295\,500 = \underline{\underline{78,75\% \text{ (justeras till 79,5 procent)}}}$$

Pensionsålder 65 år (40 intjänandeår - åldersfaktor 18,8)

Inkomstunderlag 500 000

$$500\,000 \times 6\% \times 40 \text{ år} = 1\,200\,000 / 18,8 = 63\,830$$

$$63\,830 / 500\,000 = \underline{\underline{12,77\% \text{ (justeras till 13,5 procent)}}}$$

Ink över 7,5 ibb

Inkomstunderlag 900 000 (7,5 ibb 604 500)

Ink över 7,5 ink bb = 295 500

$$295\,500 \times 31,5\% \times 40 \text{ år} = 3\,723\,300 / 18,8 = 198\,048$$

$$198\,048 / 295\,500 = \underline{\underline{67,02\% \text{ (justeras till 67,7 procent)}}}$$

Pensionsålder 66 år (41 intjänandeår - åldersfaktor 17,8)

Inkomst upp till 7,5 ibb

Inkomstunderlag 500 000

$$500\,000 \times 6\% \times 41 \text{ år} = 1\,230\,000/17,8 = 69\,101$$

$$69\,101/500\,000 = \underline{\underline{13,82\% \text{ (justeras till 14,6 procent)}}}$$

Ink över 7,5 ibb

Inkomstunderlag 900 000 (7,5 ibb 604 500)

Ink över 7,5 ink bb = 295 500

$$295\,500 \times 31,5\% \times 41 \text{ år} = 3\,816\,382/17,8 = 214\,403$$

$$214\,403/295\,500 = \underline{\underline{72,56\% \text{ (justeras till 73,3 procent)}}}$$

Pensionsålder 68 år (43 intjänandeår - åldersfaktor 15,8)

Ink upp till 7,5 ibb

$$500\,000 \times 6\% \times 43 \text{ år} = 1\,290\,000/15,8 = 81\,645$$

$$81\,645/500\,000 = \underline{\underline{16,33\% \text{ (justeras till 17,3 procent)}}}$$

Ink över 7,5 ibb

Inkomstunderlag 900 000 kr (7,5 ibb 604 500)

Ink över 7,5 ibb = 295 500

$$295\,500 \times 31,5\% \times 43 \text{ år} = 4\,002\,548/15,8 = 253\,326$$

$$253\,326/295\,500 = \underline{\underline{85,73\% \text{ (justeras till 86,6 procent)}}}$$

Pensionsålder 69 år (44 int år - åldersfaktor 14,8)

Inkomst upp till 7,5 ibb

$$500\,000 \times 6\% \times 44 \text{ år} = 1\,320\,000/14,8 = 89\,189$$

$$89\,189/500\,000 = \underline{\underline{17,84\% \text{ (justeras till 18,9 procent)}}}$$

Inkomst över 7,5 ibb

Inkomstunderlag 900 000 kr (7,5 ibb 604 500)

Ink över 7,5 ibb = 295 500

$$295\,500 \times 31,5\% \times 44 \text{ år} = 4\,095\,630/14,8 = 276\,732$$

$$276\,732/295\,500 = \underline{\underline{93,65\% \text{ (justeras till 94,6 procent)}}}$$

Premieavsättningar över 7 respektive 32,5 procent som oskadad

Exemplet utgår från pensionsålder 67 år (vid annan pensionsålder används de schabloner som redovisats för respektive pensionsålder ovan). Formlerna nedan används för att beräkna tjänstepensionen som oskadad.

- Upp till 7,5 ibb

Faktisk premieavsättning/7 x 15,9 = A (med en decimal)

- Över 7,5 ibb

Faktisk premieavsättning/32,5 x 79,5 = A (med en decimal)

A x inkomstunderlag = Beräknad tjänstepension som oskadad

Premieavsättningar över 7 respektive 32,5 procent som skadad

Vid beräkningen av tjänstepensionen som skadad ska den faktiska avsättningen användas oavsett om premien överstiger eller understiger 7 respektive 32,5 procent.

Formeln blir som följer

Arbetsinkomst x premieavsättning x intjänandeår/åldersfaktor/arbetsinkomst = A

A x inkomsten som skadad = Tjänstepension som skadad

Så här räknas din förlust av tjänstepension ut

Du som har skadats i en trafikolycka och drabbats av en inkomstförlust kan även ha gjort en förlust av pension. Det här informationsbladet vänder sig till dig som kan ha gjort en förlust av tjänstepension. Här får du en kortfattad beskrivning av hur förlusten räknas ut och vad du bör göra för att kontrollera att den beräknas på ett korrekt sätt. En mer detaljerad beskrivning av hur förlusten av tjänstepension räknas ut kan du hitta på Trafikskadenämndens webbplats.

Förlusten räknas ut genom att din förväntade tjänstepension som oskadad jämförs med den tjänstepension du beräknas få som skadad. Mellanskillnaden är det du får i ersättning för pensionsförlust. Beroende på din så kallade riktålder¹ får du ersättning från 65 eller 67 års ålder, och livet ut.

För att räkna ut förlusten används en schablon. Schablonen skiljer sig åt beroende på om du har ett premiebestämt eller förmånsbestämt pensionsavtal. Du kan läsa mer om vad ett premiebestämt respektive förmånsbestämt avtal innebär nedan.

De flesta som har tjänstepension i Sverige blir fullt kompenserade genom schablonen och en individuell utredning av tjänstepensionsförlusten är då inte nödvändig.

Premiebestämd tjänstepension

Om du tillhör något av dessa avtalsområden har du med stor sannolikhet ett premiebaserat pensionsavtal:

- ITP 1 (privatanställda tjänstemän)
- SAF-LO (privatanställda arbetare)
- AKAP-KR (anställda inom kommun och region)
- PA16 (statligt anställda)

Varje år lämnar din arbetsgivare en premieavsättning till din tjänstepension.

Premieavsättningen beräknas utifrån en viss procent av din inkomst. Pensionsförlusten räknas fram med schablonen och den ger full kompensation till de allra flesta.

- För den del av din inkomst som understiger 7,5 inkomstbasbelopp får du ersättning som motsvarar premieavsättningar med 7 procent.
- För den del av din inkomst som överstiger 7,5 prisbasbelopp får du ersättning som motsvarar premieavsättningar med 32,5 procent.

¹ Riktålder är ett begrepp inom socialförsäkringssystemet som ska börja tillämpas från och med 2026. Riktåldern styr åldersgränserna i pensionssystemet. Personer födda före 1961 berörs inte av höjningen av riktåldern från 65 till 67 eftersom de fyller 65 år 2026. De får ersättning för inkomstförlust till 65 års ålder och därefter ersättning för förlust av tjänstepension från 65 års ålder och livet ut.

Vad kan jag göra?

Om du som oskadad skulle ha haft premieavsättningar som var högre än schablonen bör du kontakta ditt försäkringsbolag som då kan justera beräkningen. Information om vilken premieavsättning du har/hade kan du få av din arbetsgivare eller fackförening. Du kan även kontakta ditt försäkringsbolag för att få vidare information om vart du kan vända dig.

Utöver att kontrollera den avsättning du skulle ha haft som oskadad kan du beroende på din situation som skadad behöva göra följande.

Om du inte längre arbetar efter skadan

Om du har sjukersättning och/eller arbetsskadelivränta kan din arbetsgivare ha tecknat en premiefrielseförsäkring. Då betalar den försäkringen in premierna till din tjänstepension. Ditt försäkringsbolag hämtar information om premiens storlek. Du behöver alltså inte kontrollera de uppgifterna själv.

Om du har bytt arbete efter skadan och omfattas av ett nytt kollektivavtal

För att kontrollera om din nuvarande premieavsättning är lägre än vad du skulle ha haft som oskadad, kontaktar du din nuvarande arbetsgivare eller fackförening.

Om du har samma arbete som före skadan, men arbetar i mindre omfattning

I denna situation behöver du inte hämta in någon ytterligare information.

Förmånsbestämd tjänstepension

Om du tillhör något av dessa avtalsområden har du ett förmånsbestämt pensionsavtal där pensionen är bestämd i förväg utifrån en viss procent av slutlönen:

- ITP 2 (privatanställda tjänstemän, födda 1978 eller tidigare)
- KTP 2 (anställda i kooperativa företag och liknande, födda före ett visst år beroende på avtal)
- BTP 2 (anställda inom bank och finans, födda 1979 eller tidigare)

Schablonen ersätter din pensionsförlust enligt följande:

- 15 procent av slutlönen upp till 7,5 inkomstbasbelopp
- 70 procent av slutlönen mellan 7,5–20 inkomstbasbelopp
- 37,5 procent av slutlönen för inkomster därutöver

Om du har ett förmånsbestämt avtal är du fullt kompenserad med schablonen. Du behöver alltså inte kontrollera några uppgifter själv.

Arbetsgruppens nya förslag

Nedan följer de nya förslag som tagits fram av arbetsgruppen sedan rådsmötet i september. Förslagen finns med i slutrapporten men har också lyfts ut i denna bilaga för att det tydligt ska framgå vilka delar rådet ännu inte tagit ställning till.

Förslag till justering av tidigare fastslagna schabloner för 67 år och beräkning av schabloner för 65–66 och 68–69 år

Tjänstepensionen som oskadad/skadad beräknas från och med 67 års ålder utifrån en schablon om 16,4 procent upp till 7,5 IBB. För inkomster över 7,5 IBB används schablonen 82 procent.

Nämndens råd har under 2025 beslutat att schablonen vid 67 års ålder ska fastställas till 16,4 respektive 82 procent. Beräkningen av dessa schabloner utgår från en könsneutral medellivslängd efter pensionsåldern om 16,3 år, vilken har beräknats utifrån 2023 års statistik från SCB.

Nu har det framkommit att SCB lämnat ny statistik för 2024. Mot den bakgrunden föreslår sekretariatet att schablonerna bör räknas om utifrån den senaste statistiken från SCB. Den årliga medellivslängden uppgår för 2024 till 85,35 för kvinnor samt 82,29 för män. Det ger ett könsneutralt snitt om 83,82, vilket innebär en medellivslängd om 16,8 år från 67 års ålder.

Utifrån nedanstående beräkningsmodell och med användande av samma procentuella höjning vid avrundningen som rådet tidigare beslutat om (1,06 upp till 7,5 inkomstbasbelopp, ibb, och 1,01 över 7,5 ibb), föreslår sekretariatet att schablonerna justeras till 15,9 procent för inkomster upp till 7,5 ibb samt 79,5 procent för inkomster överstigande 7,5 ibb.

Vidare föreslår sekretariatet att schablonerna för pensionsåldrarna 65–66 och 68–69 beräknas utifrån samma beräkningsmodell och med samma procentuella höjning vid avrundningen som för 67 år.

Pensionsålder 67 år (42 intjänandeår - åldersfaktor 16,8)

Ink upp till 7,5 ibb

Inkomstunderlag 500 000

$$500\,000 \times 6\% \times 42\text{ år} = 1\,260\,000/16,8 = 75\,000$$

$$75\,000/500\,000 = \underline{\underline{15\% \text{ (justeras till 15,9 procent)}}}$$

Ink över 7,5 ibb

Inkomstunderlag 900 000

$$\text{Ink över 7,5 ibb} = 295\,500$$

$$295\,500 \times 31,5\% \times 42\text{ år} = 3\,909\,465/16,8 = 232\,706$$

$$232\,706/295\,500 = \underline{\underline{78,75\% \text{ (justeras till 79,5 procent)}}}$$

Pensionsålder 65 år (40 intjänandeår - åldersfaktor 18,8)

Inkomstunderlag 500 000

$$500\,000 \times 6\% \times 40 \text{ år} = 1\,200\,000/18,8 = 63\,830$$

$$63\,830/500\,000 = \underline{\underline{12,77\% \text{ (justeras till 13,5 procent)}}}$$

Ink över 7,5 ibb

Inkomstunderlag 900 000 (7,5 ibb 604 500)

Ink över 7,5 ink bb = 295 500

$$295\,500 \times 31,5\% \times 40 \text{ år} = 3\,723\,300/18,8 = 198\,048$$

$$198\,048/295\,500 = \underline{\underline{67,02\% \text{ (justeras till 67,7 procent)}}}$$

Pensionsålder 66 år (41 intjänandeår - åldersfaktor 17,8)

Inkomst upp till 7,5 ibb

Inkomstunderlag 500 000

$$500\,000 \times 6\% \times 41 \text{ år} = 1\,230\,000/17,8 = 69\,101$$

$$69\,101/500\,000 = \underline{\underline{13,82\% \text{ (justeras till 14,6 procent)}}}$$

Ink över 7,5 ibb

Inkomstunderlag 900 000 (7,5 ibb 604 500)

Ink över 7,5 ink bb = 295 500

$$295\,500 \times 31,5\% \times 41 \text{ år} = 3\,816\,382/17,8 = 214\,403$$

$$214\,403/295\,500 = \underline{\underline{72,56\% \text{ (justeras till 73,3 procent)}}}$$

Pensionsålder 68 år (43 intjänandeår - åldersfaktor 15,8)

Ink upp till 7,5 ibb

$$500\,000 \times 6\% \times 43 \text{ år} = 1\,290\,000/15,8 = 81\,645$$

$$81\,645/500\,000 = \underline{\underline{16,33\% \text{ (justeras till 17,3 procent)}}}$$

Ink över 7,5 ibb

Inkomstunderlag 900 000 kr (7,5 ibb 604 500)

Ink över 7,5 ibb = 295 500

$$295\,500 \times 31,5\% \times 43 \text{ år} = 4\,002\,548/15,8 = 253\,326$$

$$253\,326/295\,500 = \underline{\underline{85,73\% \text{ (justeras till 86,6 procent)}}}$$

Pensionsålder 69 år (44 int år - åldersfaktor 14,8)

Inkomst upp till 7,5 ibb

$$500\,000 \times 6\% \times 44 \text{ år} = 1\,320\,000 / 14,8 = 89\,189$$

$$89\,189 / 500\,000 = \underline{\underline{17,84\% \text{ (justeras till 18,9 procent)}}}$$

Inkomst över 7,5 ibb

Inkomstunderlag 900 000 kr (7,5 ibb 604 500)

Ink över 7,5 ibb = 295 500

$$295\,500 \times 31,5\% \times 44 \text{ år} = 4\,095\,630 / 14,8 = 276\,732$$

$$276\,732 / 295\,500 = \underline{\underline{93,65\% \text{ (justeras till 94,6 procent)}}}$$

Nämndens utredningsmöjlighet

Huvudregeln är att avvikelser från schablonen endast ska göras då den skadelidande framför ett sådant yrkande eller då bolaget känner till att den skadelidande tillhör en yrkeskategori med högre avsättningar. Det kan dock uppstå situationer där nämnden, trots att schablonen tillämpats och trots att frågan inte lyfts av skadelidande eller bolaget, bedömer att tjänstepensionsförlusten bör utredas ytterligare.

Arbetsgruppens förslag är att nämndens utredningsmöjlighet endast ska nyttjas i sådana situationer där det av utredningen framgår att den skadelidande som oskadad skulle ha haft en avsevärt högre avsättning än schablonen. Det kan exempelvis röra sig om situationer där den skadelidande skulle ha arbetat som polis, inom försvaret eller gruvnäringen eller i ett annat yrke med liknande avsättningar och bolaget trots det tillämpat schablonen. I sådana fall kan nämnden, utan att det finns något yrkande från den skadade, förorda att det görs avsteg från schablonen och att bolaget ska utreda den faktiska avsättningen. Arbetsgruppen anser dock att denna möjlighet ska användas restriktivt och endast i undantagsfall när det är uppenbart oskäligt att tillämpa schablonen då avsättningen är väsentligen högre.

Arbetsgruppen har tagit fram ett förslag till rutin när ledamot/nämnd anser att den nivå av premieavsättning som bolaget och den skadade är överens om (schablon eller avvikande avsättning) är inkorrekt

1. Om någon ledamot eller några ledamöter vid sammanträdet framför sakliga argument som föranleder att sittande nämnd bedömer att det finns tillräckliga skäl för att närmare utreda om det skulle vara uppenbart oskäligt att tillämpa schablonen, ska frågan vidare utredas av kansliet.

2. Ledamöterna ska vid sammanträdet bestämma ett nytt datum för vidare överläggning som ska ske inom de närmaste två veckorna via ett digitalt sammanträde. Föredraganden bokar in mötet.
3. Föredraganden ska därefter undersöka om differensen på föreslagen och korrekt avsättning innebär att det skulle vara oskäligt att använda schablonen. Den ledamot/de ledamöter som väckt frågan ska bistå föredraganden i utredningen genom att t.ex. tillhandahålla material som styrker dennes uppfattning.
4. Vid den senare överläggningen presenterar föredraganden sin utredning och förslag som nämnden därefter tar ställning till.
5. Om nämnden finner att schablonen bör frångås ska frågan skickas tillbaka till bolaget för justering av beräkningen utifrån de instruktioner som nämnden lämnar i yttrandet. Det är bara i undantagsfall som ärendet behöver ges in till nämnden igen.

För det fall det är fråga om rena sakfel i bolagets ersättningsförslag i strid med lämnade anvisningar, tex felaktiga inkomstunderlag, pensionsålder mm så hanteras dessa på samma sätt som idag, antingen via instruktioner om hur kalkylen ska räknas om eller i undantagsfall en vilandeförklaring.

Beräkning av förlust av tjänstepension vid tillfälliga inkomstförluster

Arbetsgruppens förslag är att beräkningen av tjänstepensionsförlusten sker på samma sätt som i dag med möjlighet att fylla i pensionsmedförande lön som oskadad respektive skadad samt eventuell premiefrielse för de aktuella åren. Beräkningen kommer även framöver att ske årsvis och utgå ifrån samma schabloner som vid beräkning av livsvarig tjänstepensionsförlust. Det ska dock finnas möjlighet att ange en högre avsättning än schablonen som oskadad/skadad och en lägre avsättning än schablonen som skadad.

Den framräknade ersättningen förordas som idag som ett engångsbelopp och ersätts utifrån 40/60 regeln.

Förvaltning av beräkningsmodellen för tjänstepensionsförlust

Förändringar av till exempel medellivslängden, intjänandeåren och premieavsättningarna i pensionsavtalen kommer att medföra att schablonen behöver justeras. Frågan är därför hur ofta och på vilket sätt det i framtiden behöver ske en översyn av beräkningsmodellen.

Med hänsyn till att den nya beräkningsmodellen är uppbyggd på ett helt annat sätt än den nuvarande, bedömer arbetsgruppen att det är viktigt att modellen ges tillräcklig med tid för att "sätta sig" i branschen och att man därför bör vara restriktiv med att göra en översyn av denna alltför ofta. I avvaktan på en översyn kommer det vara möjligt att tillgodose högre avsättningar genom ett avsteg från schablonen i det enskilda fallet.

Arbetsgruppen föreslår att beräkningsmodellen enbart ses över vart femte år, nästa gång under 2030. Fram till dess finns det dock möjlighet för rådet eller pensionsgruppen att vid behov initiera en översyn om det inträffar något i omvärlden som kan komma att påverka modellen i större omfattning.

Omprövning

Enligt 5 kap 1 § Skadeståndslagen ska skadestånd till den som har tillfogats personskada omfatta ersättning för inkomstförlust. Ersättningen för inkomstförlust motsvarar skillnaden mellan den inkomst som den skadelidande skulle ha kunnat uppbära, om han inte hade skadats, och den inkomst som han trots skadan har eller borde ha uppnått eller som han kan beräknas komma att uppnå.

Pensionsförlust nämns visserligen inte i lagtexten men som är en följd av att ersättning för inkomstförlust lämnas och att trafikskadelivräntorna inte är pensionsgrundande. Det innebär att det i de flesta trafikskador (om det inte är fråga om godkända arbetsskador där arbetsskadelivränta betalas ut) så ska pensionsförlusten ersättas på skadeståndsrättslig grund vilken innebär att den skadade ska försättas i samma situation som om skadan inte inträffat.

Det betyder att om frågan om ersättning för inkomstförlust ska omprövas görs även en ny prövning av pensionsförlusten. Det är i normalfallet inte möjligt att begära omprövning av frågan om ersättning för pensionsförlust separat.

Övergångsregler

Arbetsgruppen föreslår att kansliet ansvarar för att ta fram övergångsregler och anvisningar när det står klart när det nya beräkningssystemet kommer kunna tas i bruk.

Fråga om tillsättande av arbetsgrupp mm

Det har under hösten kommit in information från ledamöter som medfört att kansliet bedömer att det finns ett behov av att göra en översyn av nämndens reglemente. Det gäller bl.a. 4 § (Obligatoriska ärenden) och 11 § (Rättelse och ny prövning). Diskussionerna har handlat om den nuvarande ordalydelsen i 4 § kan tolkas som att en obligatorisk fråga medför att ärendet i sin helhet ska ses som obligatoriskt. Vidare hur en begäran om rättelse eller ny prövning ska hanteras i fråga om beslut mm. Krävs det en fullsuttet nämnd eller räcker det med att en ordförande fattar ett sådant beslut? Är den nuvarande möjligheten till ny prövning alltför generöst tilltagen?

Mot den bakgrunden och med hänsyn till att det är nästan tio år sedan det gjordes en större översyn av nämndens reglemente föreslår kansliet att det tillsätts en arbetsgrupp att se över reglementet i sin helhet och därvid även ta ställning till de nu aktuella frågeställningarna. Då nämndens arbetsordning i vissa delar hör ihop med reglementet föreslås även att arbetsgruppen ges i uppdrag att se över denna arbetsordning.

Förslag till beslut

Rådet beslutar i enlighet med kansliets förslag om en arbetsgrupp med uppdraget att göra en översyn av nämndens reglemente och arbetsordning i sin helhet.

För kansliets räkning

[Redacted signature]

Information från kansliet

1. Statistik

Den totala inströmningen av ärenden har sedan årsskiftet minskat med knappt 7 %. Minskningen är drygt 13 % för obligatoriska ärenden medan tvistlösningsärenden ökat med drygt 5%. Hanteringstiderna har ökat något under hösten men beräknas vara tillbaka på tidigare lägre nivåer under första kvartalet 2026.

Nedan visas diagram över utvecklingen det senaste året.

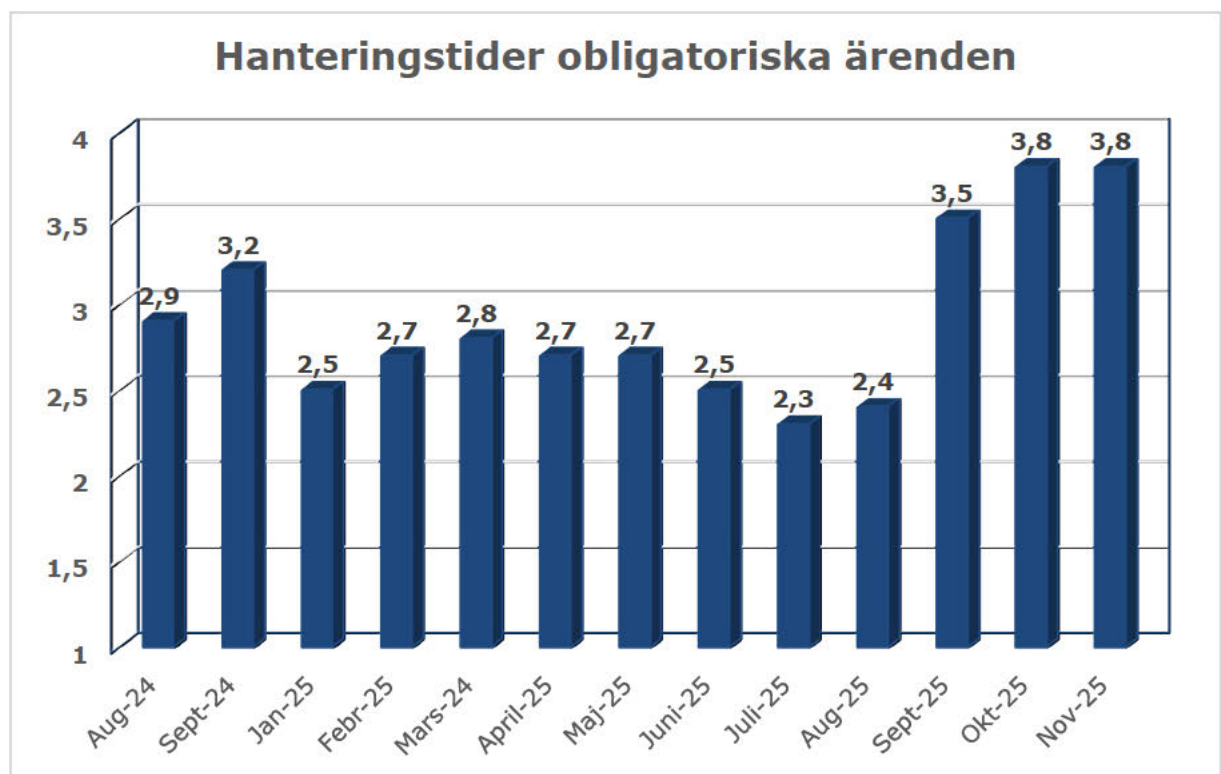
1.1. Ärendebalans obligatoriska ärenden

1.2. Ärendebalans tvistlösningsärenden

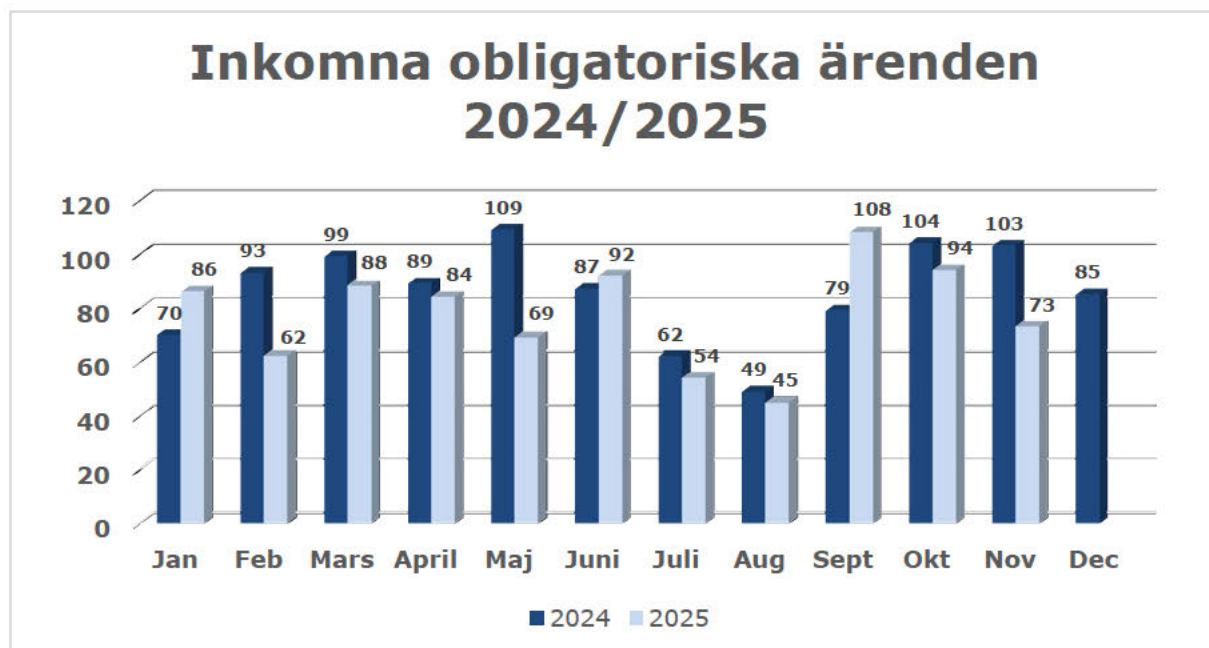
1.3 Hanteringstid i obligatoriska ärenden (genomsnitt under de tre senaste månaderna)

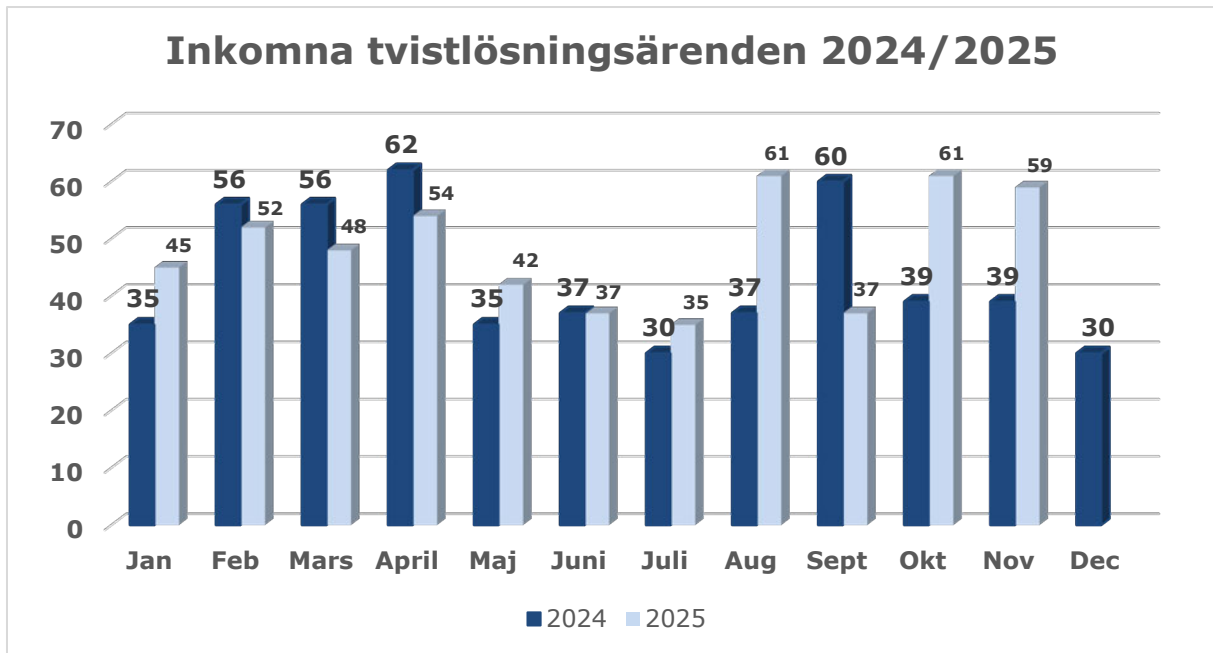
1.4 Hanteringstid tvistlösningsärenden (genomsnitt under de tre senaste månaderna)

1.5 Inkomna obligatoriska ärenden

1.6 Inkomna tvistlösningsärenden

2. Ny administratör

T kommer att gå i pension i slutet av mars nästa år. Vi har hittat en efterträdare till **T** som heter **_____**. Hon arbetar idag som administratör på en kombinerad förskola/skola i Norrtälje. Hon börjar den 2 mars 2026.

3. Dödsfall inom nämnden

_____ och **_____** har tyvärr gått bort. Kansliet har skickat/kommer att skicka en blomsterbukett från Trafikskadenämnden till respektive begravning.

4. Nämndens digitaliseringsarbete

Förstudien för tjänstepensionsförlustberäknaren är genomförd och utvecklingen har påbörjats. Den tekniska förstudien av integrationerna mellan webbplattformen och ärendehanteringssystemet är avslutad och som ett nästa steg har en behovsanalys av ärendehanteringssystemet initierats.
